

Uppe på Linderösåsens södra del ligger de spännande naturreservaten Drakamöllan-Kumlan. Vidsträckta gräshedar, exklusiva sandstäppsmarker och lummiga bokskogar skapar tillsammans en säregen natur med rik flora och fauna. I området finns markerade vandringsleder som tar besökaren till de olika naturnämiloerna.

Unika backar

Det böljande landskapet i östra Skåne saknar motsvarighet, såväl i Sverige som i området runt Östersjön. Markerna här är helt i klass med Ölands och Gotlands alvarmarker. Backarna, som består av grus och sand, bildades när inlandsisen smälte för ca 15 000 år sedan.

Ett landskap formas

Hedarna i reservaten är rester av ett urgammalt kulturlandskap. Människor har under tusentals år bedrivit ett rörligt åkerbruk i kombination med att betesdjur har gått på kullarna. Resultatet är en unik sandhedsvegetation med inslag av sandstapp, en väldigt ovanlig vegetationstyp i Sverige. Åkerbruket har sedan länge upphört, men betestraditionen pågår än idag.

Islandshästar på bete i Drakamöllan.

Sällsynta insekter och svampar

De sandiga markerna och det torra klimatet ger förutsättningar för många sällsynta insekter och svampar. Bland skalbaggen finns exempelvis flera ovanliga jordlöpare och sällsynta dyngbaggar, däribland mänhornsbagge och fyrfäckig dyngbagge. De blomsterrika markerna hyser också en rik fjärilsfauna. Fatsvamp, fransig stjälkröksvamp och liten jordstjärna är exempel på några av de ovanliga svampar som växer i området.

Många av områdets sällsynta arter är beroende av betesdjurens spillning. Den märkliga fatsvampen *Poronia punctata* växer på gammal hästgödsel. Mänhornsbaggen *Copris lunaris* och dess larver lever av spillningen.

Namn efter mjölnare

Namnet Drakamöllan lär komma från en mjölnare som drev en av de många små kvarnar som fanns utmed Julebodaån. Idag återstår endast ruiner efter en mölla i reservatet. Andra fornlämningar är stensättningar och bygårdstomter.

Välbevarad gårdsmiljö

Nya Drakamöllan (Drakamöllan Gårdshotell) är i sina äldsta delar från slutet av 1600-talet och tillbyggnaderna är från 1700- och 1800-talen. De pittoreska husen är byggda i korsvirke och har vasstak. På gårdsplanen finns en liten renässansträdgård med kryddväxter, estetiskt omgiven av lågvuxna buxbomhäckar.

Natur som kräver skötsel

Dagens bete med hästar, kor och får är en viktig del av reservatsskötseln. Det hindrar att markerna växer igen och med sitt tramp bidrar betesdjuren också till att ytor med bar sand skapas. Men trampet från klövar och hovar är inte tillräckligt för att bibehålla den exklusiva sandstappen. I reservatsskötseln ingår även återkommande insatser som harvning, plöjning och bränning.

Hedfloran

På de torra, öppna hedmarkerna finns en speciell flora. Ljung och olika gräs som borsttåtel, rödven och färsvingel dominar den lågvuxna vegetationen. Här växer också många sällsynta växter som t ex hedblomster och dvärgjohannesört.

Hedblomsterns *Helichrysum arenarium* stjälk och blad är täckta av gråvita hår. Hela örten avger en aromatisk doft som påminner om curry.

Sandstappen

I hela landet finns inte mer än 50 hektar sandstapp och det mesta finns på Österlen i östra Skåne. Sandstappen karaktäriseras av torra, trädlösa marker på kalkrika och magra sandjordar. Exempel på några av sandstappens växter är stor sandlilja (som Carl von Linné upptäckte för första gången i Sverige på sin skånska resa 1749), sandnejlika och sandtimotej.

Up on the southern part of Linderösåsen is the exciting nature reserve Drakamöllan - Kumlan. The area's unique knob and kettle landscape was formed when the inland ice melted 15,000 years ago. Extensive grass moors, exclusive sand steppes and shady beech woods together form a curious natural environment. The moors are remnants of an ancient cultural landscape that was created as a result of thousands of years of human cultivation of the land. Continued maintenance, in the form of grazing, is a prerequisite to preserve the reserve's valuable plant and animal life. There are several well signposted long-distance footpaths in the area that take visitors to the different habitats.

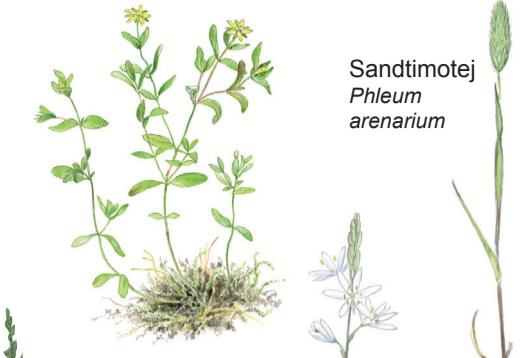
Auf dem südlichen Teil von Linderösåsen befinden sich die interessanten Naturreservate Drakamöllan - Kumlan. Die einzigartige Hügellandschaft des Gebietes wurde gebildet, als das Inlandeis vor etwa 15.000 Jahren abschmolz. Weit gestreckte Grasheiden, einzigartige Sandsteppen und schattige Buchenwälder bilden zusammen ein ganz eigenes Naturmilieu. Die Heiden sind Überreste einer uralten Kulturlandschaft, die bei der tausendjährigen Bodennutzung durch den Menschen entstand. Eine fortgesetzte Nutzung in Form von Beweidung ist unerlässlich, um die wertvolle Flora und Fauna des Reservates zu bewahren. Mehrere gut markierte Wanderwege durchziehen das Gelände und führen den Besucher zu den verschiedenen Naturtypen.

Syftet med reservaten är att bevara ett kuperat och omväxlande ålderdomligt odlingslandskap, och därmed gynna de arter som finns i denna biotop. Naturreservatet avsätts för att bevara, värda och utveckla områden med värdefull natur och för att trygga tillgången på mark för friluftsliv. Särskilda föreskrifter finns anslagna vid reservatet - var mån om att följa dem.

Områdena ingår i EU:s nätverk av värdefull natur, Natura 2000. Naturreservatet förvaltas av Länsstyrelsen i Skåne, tel 044/040 - 25 20 00. På hemsidan www.lansstyrelsen.se/skan finns mer information.

EU-projektet SandLife kommer att göra restaureringsåtgärder i reservaten under 2013-2017.

För mer information se www.sandlife.se.

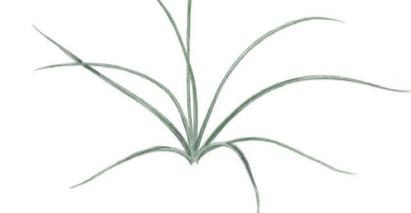
Sandtimotej
Phleum arenarium

Dvärgjohannesört
Hypericum humifusum

Ljung
Calluna vulgaris

Stor sandlilja
Anthericum liliago

Krävande ödla

Ett av de ovanliga djur som finns i området är sandödlan. Sandödlan är sällsynt och likt övriga svenska kräldjur är den fridlyst. Under parningstiden på våren blir hannarna intensivt grönfärgade längs med sidorna. Sandödlan trivs på torra, soliga marker med rik ljung- eller gräs-/örtvegetation. Det största hotet mot sandödlan är att de öppna, solvarma markerna växer igen.

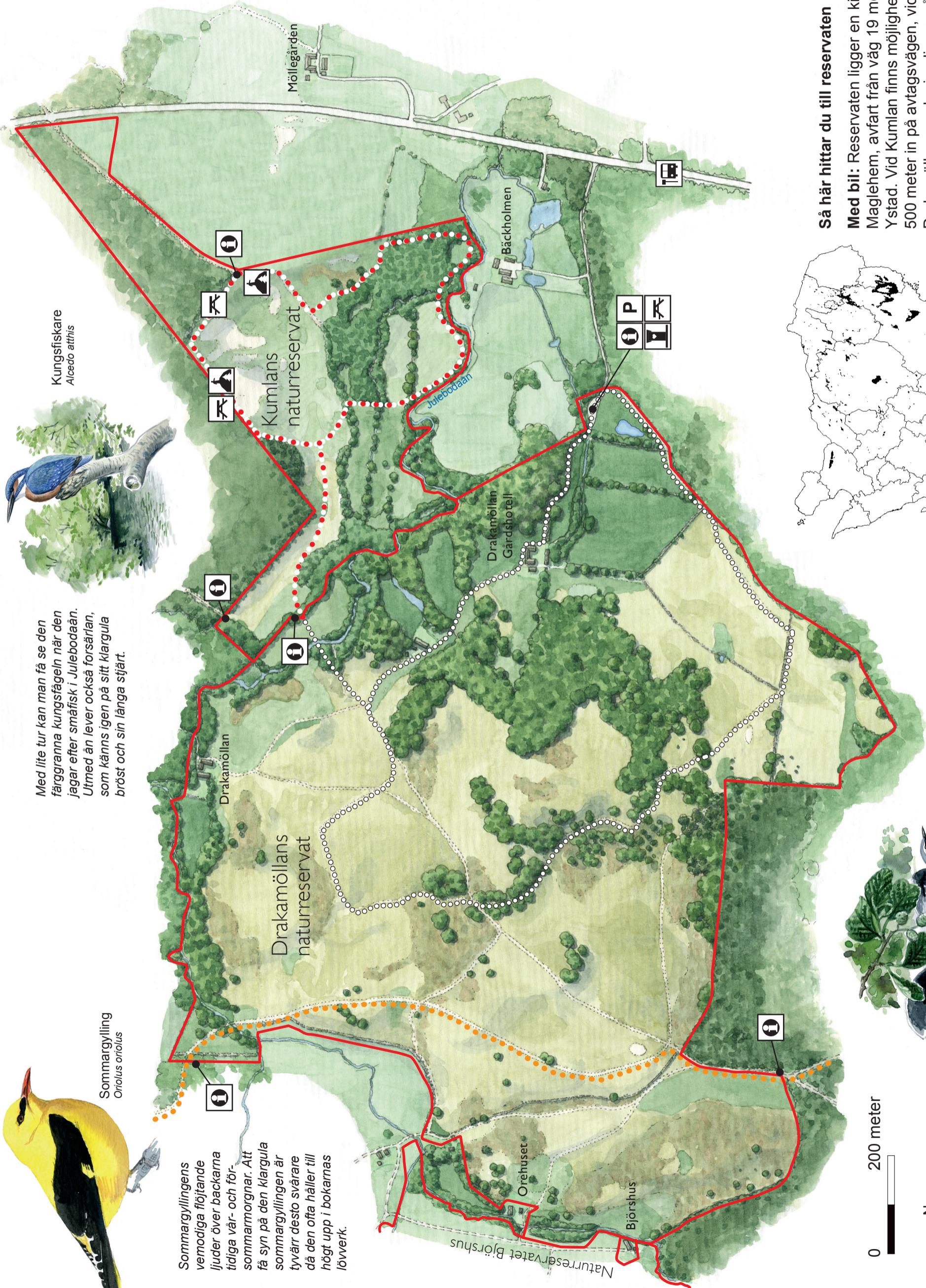
NATURRESERVAT I SKÅNE LÄN

Drakamöllan - Kumlan

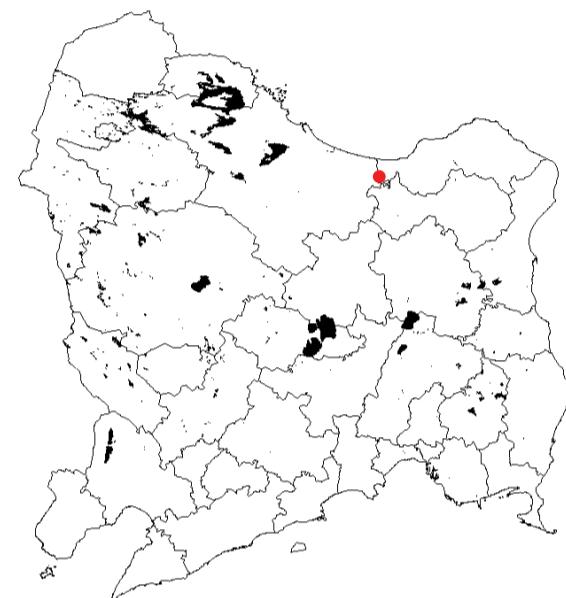
- Information
- Parkering
- Toalett
- Utsiktsplass
- Rastplass
- Buss hållplats
- Reservatsgräns
- Skåneleden
- Markerad led
- Stig
- Hed
- Ljunghed
- Sandstäpp
- Gräsmark
- Kulturbetesmark
- Bokskog
- Annan lövskog
- Barrskog
- Vattendrag

Så här hittar du till reservaten

Med bil: Reservaten ligger en kilometer söder om Maglehem, avfart från väg 19 mellan Kristianstad och Ystad. Vid Kumlan finns möjlighet att ställa en bil cirka 500 meter in på avtagsvägen, vid informationsskytten. Drakamöllans parkering ligger på väg in till Drakamöllan Gårdshotell, skylt finns vid avtagsväg från väg 19.

Med buss: Cirka 100 meter norr om hållplatsen Maglehem-Sockenvägen finns en väg in till vänster. Härifrån är det cirka 500 meter att promenera till Drakamöllans parkering. På hemsidan www.skanertrafiken.se finns mer information.

Forsärla
Motacilla cinerea